

นักวิจัย ม.เกษตรฯ พบนกน้ำและนกชายเลน ใกล้สูญพันธุ์ควรเร่งอนุรักษ์

ปัจจุบันสิ่งมีชีวิตหลายชนิดพันธุ์ได้สูญพันธุ์ไปจากการกระทำของมนุษย์ และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเกือบทั่วโลก สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่กำลังประสบปัญหานี้อย่างรุนแรง ดังจะเห็น

ได้จากการสูญพันธุ์ไปของสิ่งมีชีวิตหลายชนิด อาทิ สมัน ซึ่งถือเป็นสัตว์เฉพาะถิ่นของประเทศไทย ที่ได้สูญพันธุ์ไปจากโลกและจากประเทศไทยเมื่อเกือบ 60 ปีที่แล้ว แรงกดดันที่ทำให้เกิดการสูญเสียมความหลากหลายทางชีวภาพทั่วโลก มีพื้นฐานมาจากรูปแบบการบริโภคและการผลิต การเติบโตของประชากร และการกระจายตัวของประชากร ความ

ล้มเหลวทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีผลต่อเนื่องให้เกิดการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการทำลายถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ การตัดวงจรประโยชน์จากชนิดพันธุ์ป่า การนำเข้าชนิดพันธุ์ต่างถิ่น การเกษตรที่มุ่งเน้นการค้าเป็นสำคัญ มลภาวะ การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของโลก และสาเหตุอื่นๆ อีกหลายสาเหตุ

ผศ.ดร.กาญจน์เขจร ชูชีพ อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการป่าไม้ คณะวนศาสตร์ ได้เปิดเผยว่า จากปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้ร่วมมือกับสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จัดทำโครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่วิกฤตทางความหลากหลายทางชีวภาพ (Hotspots) ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่เป็นพื้นที่วิกฤตทางความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการคุ้มครอง อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และ

เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลเผยแพร่ออกสู่สาธารณชนนอกจากนี้โครงการยังมุ่งส่งเสริมแนวทางการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมในด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพให้กับประชาชนในพื้นที่ได้ตื่นตัวและร่วมกันรักษาทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้การแก้ไขปัญหการสูญเสียมความหลากหลายทางชีวภาพเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

คณะวนศาสตร์จึงได้ตั้งคณะที่มนักวิจัยลงพื้นที่ไปสำรวจซึ่งจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่ถูกจัดเป็นพื้นที่วิกฤติทางความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity Hotspots) เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่บริเวณคาบสมุทรอินโดจีน ซึ่งเป็นรอยเชื่อมต่อของแหล่งสัตว์-ภูมิศาสตร์ สองเขตภูมิศาสตร์ย่อย คือ อินโดไชนิส (Indo-chinese) และ ซุนดาอิก (Sundaic) จึงมีรายงานการกระจายพันธุ์ของสัตว์ป่าทั้งสองเขตภูมิศาสตร์นี้ในพื้นที่ และส่งผลให้จังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพทั้งในระดับชนิดและระดับพันธุกรรมของสัตว์ ในบริเวณดังกล่าวค่อนข้างสูงกว่าพื้นที่อื่นๆของประเทศไทย โดยสัตว์ป่าเหล่านั้นอาศัยอยู่ในระบบนิเวศที่หลากหลายตั้งแต่ ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศการเกษตร ระบบนิเวศทะเลและชายฝั่ง ระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งในปัจจุบันพื้นที่หลายแห่งกลายเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและทำกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์

ดร.กาญจน์เขจร กล่าวว่าการสำรวจของ ผศ.ดร.วิจักขณ์ ฉิมโสม จากภาควิชาชีววิทยาป่าไม้

หนึ่งในที่มนักวิจัย ได้ลงไปสำรวจสัตว์ป่าในสองพื้นที่นี้ เกี่ยวกับระบบนิเวศต่างๆ พบว่ากลุ่มสัตว์มีกระดูกสันหลัง (ยกเว้นปลา) ที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติแล้วไม่น้อยกว่า 137 ชนิด แบ่งได้เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมจำนวน 12 ชนิด นก 95 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 14 ชนิด และ สัตว์เลื้อยคลาน 16 ชนิด โดยในจำนวนนี้ พบสัตว์ที่ถูกจัดให้มีสถานภาพถูกคุกคาม ตามสำนักนโยบายและแผน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ONEP, 2005) มากถึง 11 ชนิด ซึ่งทั้งหมด จัดเป็นสัตว์ในกลุ่มนกน้ำ และนกชายเลน เช่น นกยางจีน (*Egretta eulophotes* (Swinhoe) 1860.) มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (CE: Critically endangered) นกหัวโตมลายู (*Charadrius peronii* Schlegel, 1865.) และนางนวลเกล็ดหงอนใหญ่ (*Sterna bergii* Lichtenstein, 1823.) มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (EN: endangered) นกแอ่นกินรัง (*Collocalia fuciphaga* (Thunberg) 1821.) ซึ่งเป็นนกที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และมีการอนุญาตให้สัมปทานทำรายได้มากมายเข้าสู่ประเทศ มีสถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (NT: Near threatened) เป็นต้นนอกจากนี้ ยังพบสัตว์เลื้อยคลานที่มีสถานภาพเป็นสัตว์เฉพาะถิ่น (endemic species) อีกหนึ่งชนิดคือ จิ้งเหลนดั่งประจวบ

ดังนั้นจึงควรเร่งอนุรักษ์สัตว์ที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ หรือสัตว์เฉพาะถิ่น โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการที่จะรักษาความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่จังหวัด

เพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยเฉพาะพลังของประชาชนในพื้นที่ที่เป็นกำลังสำคัญที่หน่วยงาน
ภาครัฐต้องให้ความสำคัญและจริงจังในการร่วมกันอนุรักษ์ทั้งสัตว์ ป่าไม้และแหล่งน้ำไปพร้อม ๆ กัน